

Lausunto

18.08.2025

Asia: VN/17978/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi toimeentulotuen tarpeellisen suuruisten asumismenojen määrästä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysministeriölle

ASIA: LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI TOIMEENTULOTUEN TARPEELLISEN SUURUISTEN ASUMISMENOJEN MÄÄRÄSTÄ ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN LIITTEEN MUUTTAMISESTA

VIITE: SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN LAUSUNTOPYYNTÖ 30.6.2025 DNRO VN/17978/2025

Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry kiittää mahdollisuudesta lausua sosiaali- ja terveysministeriölle toimeentulotuen kokonaisuudistuksesta, ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Lausunnonantajasta

Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry on yleishyödyllisten ja omakustannusperusteella toimivien vuokratalo- ja asumisoikeusyhteisöjen toimialajärjestö, joka

toimii jäsentensä edunvalvonta-, palvelu- ja yhteistyöjärjestönä. KOVAN jäsenet omistavat normaaleja vuokra-asuntoja, erityisryhmien vuokra-asuntoja tai asumisoikeusasuntoja.

KOVALLa on 135 jäsenyhteisöä. Niiden pysyvässä omistuksessa on yhteensä yli 335 000 vuokra- ja asumisoikeusasuntoa, joissa asuu yli 500 000 henkilöä. KOVAN jäsenet toimivat noin 150 kunnassa. KOVAN jäsenet omistavat noin 85 prosenttia rajoituksenalaisista normaaleista valtion tuella rakennetuista vuokra-asunnoista, noin 70 prosenttia kaikista rajoituksenalaista valtion tuella rakennetuista vuokra-asunnoista ja noin 85 prosenttia asumisoikeusasunnoista Suomessa. KOVAN jäsenet aloittavat vuonna 2025 yhteensä noin 4 800 kohtuuhintaisen vuokra- ja asumisoikeusasunnon rakennuttamisen.

KOVA edustaa pitkäjänteisiä, pysyviä ja turvallisia vuokra- ja asumisoikeusasuntojen omistajia ja vuokranantajia. KOVA kehittää vuokratalo- ja asumisoikeusyhteisöjen toimintaedellytyksiä tekemällä vuokratalo- ja asumisoikeusyhteisöille Suomen parasta edunvalvontaa. KOVAN jäsenistö toimii siten, että pienituloisillakin ihmisillä on varaa laadukkaaseen ja kohtuuhintaiseen asumiseen.

Yleiset kommentit

Valtioneuvoston asetuksen liitteessä säädettyjä perustoimeentulotuessa hyväksyttävien asumismenojen tiettyjä kuntakohtaisia rajoja ehdotetaan nostettavaksi vuodelle 2026 johtuen toimeentulotuen saajien keskimääräisten asumismenojen noususta. Korotuksia ehdotetaan tehtäväksi sellaisten kuntakohtaisten rajojen osalta, joiden kohdalla toimeentulotuensaajien keskimääräinen vuoden 2024 vuokra ylittää voimassa olevan kuntakohtaisen rajan vähintään 20 eurolla.

KOVA katsoo, että hyväksyttävien asumismenojen tiettyjen kuntakohtaisten rajojen nostaminen on perusteltua kasvaneiden asumismenojen vuoksi. Esimerkiksi valtion tukemissa vuokra-asunnoissa vuokria ovat nostaneet yleinen kustannusten nousu sekä korkotaso. KOVA muistuttaa, että valtion tukemissa vuokra-asunnoissa vuokrat ja vastikkeet määräytyvät omakustannusperiaatteella, mikä tarkoittaa, että asukkaat kattavat kaikki toiminnan kulut, myös esimerkiksi asuntojen tyhjäkäytön ja muiden asukkaiden vuokravelat. Ottaen huomioon asumiskustannusten nousun, KOVA katsoo, että hyväksyttävien asumismenojen korotus on tarpeellinen.

KOVA huomauttaa, että toimeentulotuen tarve on jo lisääntynyt sen jälkeen, kun asumistukeen tehdyt leikkaukset ovat tulleet voimaan. Samaan aikaan on tehty muitakin sosiaaliturvaetuuksien leikkauksia. KOVA on tästä syystä huolissaan erityisesti valtion tukemissa vuokra-asunnoissa asuvien maksukyvyyn heikkenemisestä. KOVA pitää tehtyjä leikkauksia myös hallitusohjelman tavoitteiden vastaisina. Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa korostetaan pitkäaikaisasunnottomuuden poistamista ja ennaltaehkäisyä, ja KOVA pitää tehtyjä leikkauksia ristiriitaisina näiden tavoitteiden kanssa.

KOVA haluaa kiinnittää huomiota siihen, ettei KOVA kuulunut lausuntopyynnön jakeluun. KOVA on viime vuosina lausunut niin toimeentulotukeen kuin yleiseen asumistukeen liittyvistä asioista, ja myös pyytänyt toistuvasti, että saisi jatkossa erityisesti näitä asioita koskevat lausuntopyynnot automaattisesti. KOVA pyytää ministeriötä kiinnittämään asiaan huomiota ja varmistamaan, että KOVA saa jatkossa asumisen tukiin liittyvät lausuntopyynnot automaattisesti.

Helsingissä 18.8.2025,

Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry

Jouni Parkkonen

Toimitusjohtaja

Lisätietoja: Lakiasiainpäälikkö Vilma Pihlaja, puh. 050 472 9430, vilma.pihlaja@kovary.fi

Parkkonen Jouni

Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry